

Storehedinge. Jeg mødte denne Sag i Sommer ved et Møde i Sydsjælland fra en af Venstres Folketingsmænd, det ærede Medlem Hr. Rytter, og det er en Venstremand, der er Borgmester i Storehedinge. Alligevel har hverken Venstres Ordfører eller andre Talere af Venstre rørt ved denne Sag. Jeg tror, at Venstre fik nok af den, da jeg svarede det ærede Medlem Hr. Rytter. Ogsaa i Vestjylland tog en Tilhører — jeg tror af Venstre — Sagen frem ved et Møde, men han tav ogsaa, da jeg havde fremstillet Sagen, og da jeg ved følgende Møder derovre selv tog Sagen frem, stod ingen Venstremand op og talte imod mig. Saaledes gik det f. Eks. ved et Møde i Ribe, hvor jeg selv talte om denne Sag, og hvor det ærede Medlem Hr. Brorsen var til Stede, men intet sagde om den.

Jeg skal nu fremstille Sagens Forløb. I Juni 1924, kun godt 6 Uger efter min Tiltræden, fik jeg tilsendt fra Byraadskontoret i Storehedinge, underskrevet af Borgmesteren, en Udskrift af Byraadsprotokollen over Mødet den 6. Juni. Det hedder her: „Efter Forslag af Næstformanden vedtoges med 5 Stemmer følgende Udtalelse: „Byraadets Flertal maa i Overensstemmelse med Skolekommissionens Flertal fastholde sit Standpunkt, hvorefter Elever optages i Grundskolens A og B Klasser efter Alfabet eller Lodtrækning i Stedet for som nu efter forudgaaet Prøve, og maa vi protestere mod det forrige Ministeriums Afgørelse mod Byraadets og Skolekommissionens Flertal at forhindre en virkelig fælles Grundskole til Gavn for Folkeskolen.““ Det var altsaa et Flertal i Byraadet og i Skolekommissionen, som protesterede imod forhenværende Minister Appels Afgørelse angaaende Skoleplanen i Storehedinge og fastholdt, at Børnene skulde optages i Folkeskolens første Klasse uden Prøve. Det var en Protokoludskrift, overfor hvilken jeg maatte staa ganske uforstaaende, men naturligvis gav det mig Anledning til at sætte mig ind i, hvad der var foregaaet. Jeg studerede dels Akterne, dels en Skildring af Storehedinge Skolevæsen, forfattet af en af Lærerne dernede. Jeg erfarede da, at man i Storehedinge havde haft en Betalings-, Mellem- og Realskole med Betalings-Underskole og en gratis Borgerskole med gratis Underskole. Imidlertid var Elevantallet i Betalingskolen taget af, saaledes at denne lille Klasse maatte tynge meget paa Byen, medens Borgerskolens første Klasse var overfyldt. Til en Løsning af Sagen delte Befolkningen sig nu saaledes, at der var et Mindretal, der vilde bibeholde Betalings-Underskolen, men alligevel vilde sørge for at skaffe den fyldt

derved, at man vilde afholde Prøve over de 6—7-aarige Børn, som blev indmeldt i Borgerskolen, og af dem tage saa mange af de bedste, at Klassen i Betalingskolen blev fuld, men de, der kom fra Borgerskolen, skulde gaa gratis. Det vilde altsaa være en overordentlig praktisk Ordning for de velstillede; de kunde holde en særlig Underskole for deres Børn, og endda efterhaanden faa den gratis, idet de blot kunde indmelde deres Børn til Prøve i Borgerskolen og saa faa dem gratis over i Betalingskolen. Men herimod rejste den øvrige Befolkning sig, og i 1917—18 førtes der i Ministeriet mundtlige Forhandlinger. Flertallet, som omfattede ca. 400 Fædre og Mødre eller $\frac{4}{5}$ af alle Forældre, vilde skabe en virkelig Folkeskole og slaa Underklasserne sammen til en Grundskole med de nødvendige Parallellklasser. Mindretallet derimod forlangte, at der skulde holdes Optagelsesprøve over de 6—7-aarige, som meldte sig til Borgerskolens første Klasse, for at man kunde udfinde, hvilke af de indskrevne Børn der kunde læse, skrive og regne, og det passende Antal af de bedst forberedte skulde saa henvises til gratis Undervisning i Mellemskolens Underskole, der i øvrigt skulde opretholdes som Betalingskole. De velstillede havde allerede indrettet en Pøgeskole, som skulde give Børnene den nødvendige Dressur til denne Optagelsesprøve.

Det lykkedes imidlertid Mindretallet at gaa af med Sejren, dog ikke saaledes, at Betalingskolen blev opretholdt, men i Juli 1918 skrev Ministeriet til Byraadet, at man vilde finde det naturligt, om der oprettedes to Parallellklasser efter Børnenes Fremmelighedsgrad, saaledes at det fortrinsvis blev den ene Klasserække, der førte op til Mellemskole, dog vilde Ministeriet tillade, at denne Nyordning først traadte i Kraft næste Aar. For denne ministerielle Bestemmelse bøjede Flertallet sig, uden at man kan se, hvorledes det egentlig er gaaet til. Men der var ingen, der vilde være Eksamensdommer. Overlæreren vilde ikke, og Skolekommissionen, hvis Flertal dog havde været for Ordningen, vilde heller ikke. Saa kom der til at staa i Skoleplanen, at Lærerraadet skulde være Dommer, og i Storehedinge By modtog da et 15 Mands Lærerraad ved Skoleaarets Begyndelse de smaa, som maatte slippe deres Moders Haand og kom ind i et Klasseværelse, hvorfra Forældrene var udelukket. De blev da afhørt, og de gik saa ud fra dette Klasseværelse stemplede enten som A-Børn eller som B-Børn.